

Főoldal > ... > [Jogi Szakember Keresése](#) > [A Különböző Jogi Szakmák](#) > [Latvia](#)

A különböző jogi szakmák

Tartalomszolgáltató:

Lettország

Lettország

Ez a szakasz a Lettországonban gyakorolt különböző jogi szakmákról ad áttekintést.

Ügyészek

Szervezet

A [Lett Köztársaság Ügyészsége \(Prokuratūra\)](#) egységes, központosított, háromszintű igazságügyi hatóság. Az Ügyészség élén a legfőbb ügyész (generálprokurors) áll. Az Ügyészség célja, hogy reagáljon a jogsértésekre, és biztosítsa, hogy azokat a jogszabályokkal összhangban rendezzék. Az Ügyészség a következő szintű intézményekből áll:

1. Legfőbb Ügyészség (Generálprokuratūra);
2. az igazságügyi régiók ügyészségei (tiesu apgabalu prokuratūras);
3. kerületi vagy városi ügyészségek (rajonu [republikas pilsētu] prokuratūras);
4. különös hatáskörű ügyészségek (specializētas prokuratūras).

A Legfőbb Ügyészség szükség esetén járási vagy területi ügyészséggel azonos jogállású, különös hatáskörű ágazati ügyészséget hozhat létre. Lettországonban jelenleg öt különös hatáskörű ügyészség működik:

1. a szervezett bűnözésre és más ágazatokra szakosodott ügyészség;
2. több ágazatot átfogó szakosodott ügyészség;
3. a rigai közúti közlekedési ügyészség;
4. pénzügyi és gazdasági bűncselekményeket nyomozó ügyészség;
5. kábítószer illegális forgalmazásával kapcsolatos bűncselekményeket nyomozó ügyészség.

A Legfőbb Ügyészség felügyelheti azon állami szervek munkáját is, amelyek – bár maguk nem járnak el ügyészi szervként – hatáskörükön belül segítséget nyújtanak a büntetőeljárásokkal kapcsolatos bizonyos feladatok ellátásában. Ezeket a szerveket a legfőbb ügyész hozza létre, szervezi át és szünteti meg. A legfőbb ügyész az állami költségvetésből elkülönített forrásoknak megfelelően strukturális és személyzeti döntéseket is hoz ezeknél a szerveknél. Eddig egyetlen ilyen testületet hoztak létre, nevezetesen a [pénzmosás elleni szolgálatot](#).

Az ügyészségek a bírósági rendszer részét képezik, ami azt jelenti, hogy a törvényhozó és végrehajtó hatalomtól függetlenül működnek. A Saeima (lett parlament), a kormány és az elnök utasíthat egy ügyészséget valamely jogsértéssel kapcsolatos tények kivizsgálására, és felvilágosítást kérhet a Legfőbb Ügyészségtől. A szóban forgó ügyészség munkájába azonban nem avatkozhat bele, még nemzeti szempontból nagy jelentőségű jogsértések kivizsgálása esetén sem.

Az ügyészek óvást nyújthatnak be a kormány vagy az állami hatóságok által elfogadott jogszabályokkal szemben, ha azok törvénybe ütköznek. A legfőbb ügyész és a Legfőbb Ügyészség osztályvezető ügyészei részt vehetnek a kormány ülésein, és a megvitatott kérdésekről kifejezhetik véleményüket.

A közjegyzők szerepe és feladatai

Az [ügyészségi törvény](#) 2. cikke határozza meg a tárgyalást megelőző nyomozás során ellátandó ügyészségi feladatokat.

Az ügyészség:

1. felügyeli a nyomozó hatóságok és más szervek konkrét ügyekben végzett tevékenységét;
2. megszervezi, irányítja és lefolytatja a tárgyalás előtti nyomozásokat, és utasításokat ad a nyomozó hatóságoknak a büntügyi nyomozások lefolytatására vonatkozóan;
3. büntetőeljárást kezdeményez és folytat le;
4. védelmezi az egyének és az állam jogait és törvényes érdekeit;
5. törvényben meghatározott esetekben kezdeményezi a bíróságon az eljárás megindítását vagy kérelmet nyújt be a bírósághoz.

A [büntetőeljárás törvény](#) 36. cikkének (1) bekezdésével összhangban büntetőeljárásban az ügyész nyomozásfelügyelettel, nyomozással, büntetőeljárással, állami bűnüldözés fenntartásával kapcsolatos és egyéb feladatokat lát el.

Felettes ügyész

A felettes ügyész felügyeli a konkrét büntetőügyekben folytatott nyomozást, és:

1. megváltoztathatja az eljárás vezetője vagy a nyomozócsoport tagja által hozott döntéseket;
2. az utasítások megsértése, illetve a büntetőeljárás lefolytatását veszélyeztető eljárási szabályszegés esetén felkérheti az adott nyomozó közvetlen felettesét az eljárás vezetőjének leváltására vagy a nyomozócsoport összetételének módosítására;
3. elbírálhatja az eljárás vezetőjének, illetve a nyomozócsoport valamely tagjának, a nyomozó közvetlen felettesének vagy az eljárással kapcsolatban feladatokat ellátó személyek cselekményei vagy döntései elleni panaszokat;
4. határozatot hozhat büntetőeljárás megindításáról vagy más nyomozó hatósághoz történő áttételről;
5. eljárási cselekményeket folytathat le, az eljárás vezetője értesítését követően.

Az eljárás vezetője

A felettes ügyész (illetve a főügyész utasítása alapján más ügyész) válhat az eljárás vezetőjévé (*procesa virzītājs*). Ennek keretében magához vonhatja a büntetőeljárás lefolytatását, valamint határozhat arról, hogy büntetőeljárást kezdeményez-e. Kivételes körülmények között a legfőbb ügyész, a Legfőbb Ügyészség Büntetőjogi Osztálya vagy valamely regionális bíróság főügyésze már a nyomozati szakban kinevezhet egy ügyészt az eljárás vezetőjévé.

Az ügyész az eljárás vezetője minőségében:

1. dönthet a büntetőeljárás bíróság elé utalásáról;
2. különleges eljárás keretében vádat emelhet;
3. lényeges jogos okból megszüntetheti a büntetőeljárást.
4. megszüntetheti a büntetőeljárást, ha erre jogos indok van.

Az eljárás vezetője bármilyen eljárási döntést meghozhat és bármilyen eljárási cselekményt elvégezhet, illetve ilyen feladatokkal megbízhatja a nyomozócsoport valamelyik tagját vagy eljárási feladatokat ellátó személyt.

Főügyész

A jogszabályi eljárásnak megfelelően a főügyész ellenőrzi, hogy az ügyész teljesíti-e a rábízott feladatokat, illetve dönt a felettes ügyész és az eljárást vezető ügyész/tisztviselő döntéseivel vagy cselekményeivel kapcsolatos panaszok és kifogások tárgyában. A felettes ügyész javaslatára például a főügyész egy nyomozót más közvetlen felettes irányítása alá vagy más nyomozó szervhez helyezhet át, illetve dönthet arról, hogy a vád ejtése indokolt és törvényes-e.

A főügyész:

1. hatályon kívül helyezheti egy nyomozó, valamely nyomozócsoport tagja vagy ügyészégi fogalmazó döntését;
2. kinevezheti vagy leválthatja a felettes ügyészt vagy az eljárást vezető ügyészt/tisztviselőt, ha a felügyeleti és vádhatósági feladatok teljes körű ellátása nem garantált, illetve ezeket a feladatokat magához vonhatja;
3. nyomozócsoportot hozhat létre, ha a munka mennyisége veszélyezteti a büntetőeljárás észszerű időn belül történő lezárását;
4. kérheti a nyomozó másik közvetlen felettes irányítása alá helyezését, illetve a nyomozás lefolytatásával másik nyomozó szervet bízhat meg.

A főügyész döntése alapján egy ügyész valamely nyomozócsoport tagjává válhat; az eljárás vezetője megbízhatja az ügyészt az eljáráshoz kapcsolódó egy vagy több feladat ellátásával.

Bírák

Szervezet

A bíróságok működésének alkotmányos alapját a [Lett Köztársaság Alkotmányának](#) (Latvijas konstitūcija) 82–86. cikke jelenti; amely szerint az igazságszolgáltatás kizárólag a bíróságok feladata. A bírák függetlenek, és csak a törvénynek vannak alárendelve. A bíróságokra az [igazságszolgáltatásról szóló törvény](#) vonatkozik. A lett jogszabályok értelmében a bírák köztisztviselők.

Az állami hatóságok, a társadalmi és politikai szervezetek, valamint az egyéb természetes és jogi személyek kötelesek tiszteletben tartani és figyelembe venni a bíróságok függetlenségét és a bírák mentelmi jogát. Senki sem jogosult arra, hogy egy bírától egy adott ügy elbírálásával kapcsolatban nyilatkozatot vagy magyarázatot kérjen, vagy az igazságszolgáltatásba bármilyen okból beavatkozzon. A bírakat az igazságszolgáltatással kapcsolatos feladataik teljesítése során a bírói mentelmi jog védi. A bírói funkció nem egyeztethető össze sem politikai pártban, sem bármilyen más politikai szervezetben való tagsággal.

A közjegyzők szerepe és feladatai

A bíró feladata, hogy polgári, közigazgatási és büntetőügyekben a törvény alapján igazságot szolgáltatson.

Polgári ügyekben a bírák tárgyalják és rendezik a természetes és jogi személyek jogainak (polgári, foglalkoztatási, családi stb.) és jogos érdekeinek védelmével kapcsolatos jogvitákat.

Bűnügyekben a bírák tárgyalják a személyek ellen emelt vádakat, és érdemben döntenek. A bíró felmentheti az ártatlan személyeket, illetve valamely bűncselekmény elkövetéséért megállapíthatja valaki bűnösségét és büntetést szabhat ki vele szemben.

Közigazgatási ügyekben a bíró bírósági felülvizsgálatot gyakorol a végrehajtó hatalom cselekményeinek (hatóságok igazgatási intézkedései vagy konkrét intézkedései) jogszerűségével kapcsolatban, és elbírálja a közjog által szabályozott bármely jogviszonyból eredő jogvitákat. A bíró emellett megállapítja a magánszemélyek közjogi jogait és kötelezettségeit is. Közigazgatási jogsértési ügyekben a bírák tárgyalják és elbírálják a közigazgatási jogsértések elkövetésével kapcsolatos ügyeket is.

A bírák szakmai kötelezettségei lefedik az eljárásjogi szabályokban a bírák vagy bíróságok számára előírt valamennyi kötelezettséget.

Jogi adatbázisok

Az igazságszolgáltatás saját portállal rendelkezik, ez a [Lett Nemzeti Bírósági Portál](#), amely jelenleg csak lett nyelven érhető el. A portál tájékoztatást nyújt a lett bírósági rendszerről, tartalmazza a lett bíróságok és bírák jegyzékét, a bírósági statisztikákat, a különféle bírósági eljárások rövid leírását (kiemelve azok fő jellegzetességeit és eltéréseit), továbbá tájékoztatást nyújt arról, hogy miként indítható eljárás az igazságügyi hatóságok előtt.

A [lett bíróságok e-szolgáltatási portálja](#) a maga részéről hozzáférést biztosít az anonimizált bírósági

határozatokhoz, az ítélezési gyakorlathoz, a tárgyalási jegyzékhez és egyéb információkhoz. A „Tiesvedības gaita” [az eljárás állása] részbe az ügy vagy az idézés hivatkozási számának beírásával tájékoztatás kapható az eljárás pontos állásáról, és megadja, hogy melyik bíróság és milyen szinten tárgyalja az ügyet, valamint a közelgő tárgyalások időpontját, az elfogadott határozatokat, a benyújtott kifogásokat és a bírósági eljárás kimenetelét.

A bíróságok jelentéseit a [Bírósági Hivatal](#) weboldalán is közzéteszik.

A bírósági rendszerrel kapcsolatos aktuális szabályozási kérdésekre vonatkozó információkat az [Igazságügyi Minisztérium](#) weboldalán is közzéteszik. A portál angol nyelven is elérhető.

A Legfelsőbb Bírósággal és annak tevékenységeivel kapcsolatos elektronikus információk a [Legfelsőbb Bíróság](#) weboldalán érhetők el. A portál angol nyelven is elérhető.

Ügyvédek (advocates)

Szervezet

Az ügyvédek (advocates) független jogi szakemberek, akik jogi segítséget nyújtanak, védik és képviselik a magánszemélyek jogos érdekeit a bíróságon és a tárgyalást megelőző nyomozásban, jogi tanácsot adnak, jogi iratokat készítenek és egyéb jogi feladatokat látnak el.

Az ügyvédek (advocates) az igazságszolgáltatási rendszer azon tagjai, akik a Lett Köztársaság bármely bíróságán vagy nyomozati szervénél eljárnak, miután a jogvita felei, az alperesek és más érdekelt felek (ügyfelek) kiválasztják és megbízzák őket, továbbá a jogszabályban előírt esetekben a bíróság vezető bírāja, az előzetes vizsgálati szerv vezetője vagy a Lett Hites Ügyvédek Tanácsa megbízásából. Az ügyvédek (advocates) egyéb jogi segítséget is nyújtanak a jogszabályban meghatározott eljárás szerint <http://www.likumi.lv/doc.php?id=59283>.

Lettországban a következő személyek dolgozhatnak ügyvédként:

1. lett állampolgárok;
2. az Európai Unió tagállamainak olyan állampolgárai, akik az Európai Unió bármely tagállamában ügyvédi képesítést szereztek (az uniós tagállamok ügyvédjei);
3. egyéb, nem uniós tagállamok ügyvédjei, akik a jogi segítségnyújtásról szóló, Lettországra nézve kötelező nemzetközi megállapodások értelmében Lettországon gyakorolhatják hivatásukat.

Az összes hites ügyvéd (advocates) a jogi hivatás független tagja, akiket a Lett Hites Ügyvédek Kollégiuma (*Latvijas Zvērinātu advokātu kolēģija*) tömörít, amely a hites ügyvédek független nemzeti szakmai testülete. A Hites Ügyvédek Lettországi Kollégiumát alkotó szervek a hites ügyvédek közgyűlése, a hites ügyvédek lettországi tanácsa, az ellenőrző bizottság és a fegyelmi bizottság.

Jogi adatbázisok

A Hites Ügyvédek Lett Kollégiumának és a Hites Ügyvédek Lettországi Tanácsának tevékenységéről, a törvényekről és rendeletekről, az ügyvédekről (advocates) és a bíróságokról, amelyeken praktizálnak (az elérhetőségekkel együtt), valamint a lett ügyvédi hivatással kapcsolatos egyéb kérdésekről a [Lett Hites Ügyvédek Tanácsának](#) weboldalán található információk.

Közjegyzők

Szervezet

Az igazságügyi hatóságok felügyelete alá tartozó közjegyzői ügyekkel a hites közjegyzőket bízzák meg a [közjegyzőkről szóló törvényben](#) megállapított eljárásnak megfelelően. A hites közjegyzők az igazságszolgáltatás területi bíróságokhoz tartozó és a törvényben meghatározott feladatokat ellátó tagjai. Feladataik ellátása során azonban a közjegyzők a köztisztviselőkkel egyenrangúnak minősülnek. Szakmájuk gyakorlása során a közjegyzők pénzügyileg függetlenek, díjazásukat a [kormány](#) határozza meg.

A [közjegyzőkről szóló törvény](#) értelmében a hites közjegyzők a következőkre jogosultak:

1. közjegyzői okiratok készítése;
2. közjegyzői igazolások készítése;
3. pénz, értékpapírok és okiratok letéti őrzése;
4. kötelezettséggel terhelt dolog őrzése;
5. öröklési ügyek intézése;
6. vagyonmegosztási javaslat kidolgozása a törvény által meghatározott esetekben;
7. házasság felbontására irányuló eljárás (amennyiben ebbe mindkét házastárs írásban beleegyezett, és nincs közöttük rendezetlen jogvita);
8. törvényben meghatározott egyéb tevékenységek végzése.

A [közjegyzőkről szóló törvény](#) alapján a hites közjegyzők jogosultak továbbá a következőkre:

1. gondoskodik a jogok egységes szerkezetbe foglalásáról és a jogok ingatlan-nyilvántartásban történő biztosításáról, valamint a jogok és egyéb adatok állami ingatlan-nyilvántartásba és a cégnyilvántartás által vezetett nyilvántartásokba történő bejegyzéséről;
2. köz-, önkormányzati és magánintézményektől, valamint hivatalnokoktól és magánszemélyektől beszerzi azon okiratok megkötéséhez vagy hitelesítéséhez szükséges engedélyeket, igazolásokat és egyéb dokumentumokat, amelyeket közjegyzői okiratba kell foglalni és hitelesíteni kell;
3. elkészíti az okiratok, szerződések és egyéb, a közjegyzői tevékenységgel kapcsolatos dokumentumok tervezeteit, valamint másolatokat és fordításokat készít;
4. más jogi segítséget nyújt;
5. a [közvetítésről szóló törvényben](#) meghatározott rendelkezések és eljárások szerint okleveles közvetítőként közvetítést végez.

Lettország összes hites közjegyzőjét a Lett Hites Közjegyzők Kollégiuma (*Latvijas Zvērinātu notāru kolēģija*) tömöríti, amely a hites közjegyzők független országos testülete. A [Lett Hites Közjegyzői Tanács](#) (*Latvijas Zvērinātu notāru padome*) a közjegyzők képviseleti és felügyeleti szerve, valamint a Lett Hites Közjegyzői Kamara igazgatási és végrehajtó szerve. Feladatait a [közjegyzőkről szóló törvény 230. cikke](#) rögzíti.

Jogi adatbázisok

A hites közjegyzők tevékenységeiről és számáról, irodájuk címéről, valamint a lettországi közjegyzői rendszerrel kapcsolatos egyéb kérdésekről a [lett közjegyzők](#) hivatalos weboldalán található információk.

Hites bírósági végrehajtók

Szervezet

A hites bírósági végrehajtók (*Zvērināti tiesu izpildītāji*) az igazságszolgáltatási rendszer tagjai. A hites bírósági végrehajtók regionális bíróságok mellett működnek, végrehajtják a bíróságok és egyéb intézmények határozatait, valamint elvégzik a jogszabályokban meghatározott egyéb tevékenységeket.

A hites bírósági végrehajtók a jogi hivatás független tagjai, de bírósági végrehajtói feladataik ellátásakor köztisztviselőnek minősülnek. A hites bírósági végrehajtók feladataik ellátása során függetlenek és kizárólag a törvénynek vannak alárendelve. A hites bírósági végrehajtók által szakmai feladataik ellátása során támasztott igények és végzések az ország területén minden félre kötelezőek.

A hites bírósági végrehajtók feladataikat azon regionális bíróságok illetékességi területén látják el, amely mellett működnek. A hites bírósági végrehajtók számát, álláshelyét, működési körzetét és ezek elhatárolását a kormány határozza meg.

Feladataik ellátása során a hites bírósági végrehajtók a [polgári eljárásról szóló törvényt](#) és más jogszabályokat alkalmaznak, és a Lett Hites Bírósági Végrehajtók Tanácsa (a lettországi hites bírósági végrehajtók képviseleti és felügyeleti szerve) által jóváhagyott módszertan, valamint az ítélkezési gyakorlatból eredő ajánlások alapján működnek.

Jogi adatbázisok

A hites végrehajtói praxisok helyéről, valamint a hites bírósági végrehajtói hivatást és a Lett Hites Bírósági Végrehajtók Tanácsának tevékenységét szabályozó jogszabályok részletei a [Lett Hites Végrehajtók Tanácsának weboldalán](#) található. A portál jelenleg csak lett nyelven érhető el.

Pro bono (ingyenes) jogi szolgáltatásokat nyújtó szervezetek

A Lettorszáiban működő ilyen szervezetek jegyzéke nem áll rendelkezésre.

Hivatkozások

[Ügyészség](#)

[Pénzmosás elleni szolgálat](#)

[Lett Nemzeti Bírósági Portál](#)

[Bírósági Hivatal](#)

[A Lett Hites Ügyvédek Tanácsa](#)

[Lett közjegyzők](#)

[A Lett Hites Végrehajtók Tanácsának weboldala](#)

[A Lett Köztársaság Igazságügyi Minisztériuma](#)

 Last update: 27/05/2024

E lap nemzeti nyelvű változatát az adott tagállam tartja fenn. Az Európai Bizottság szolgálata készíti el a fordításokat a többi nyelvre. Előfordulhat, hogy az eredeti dokumentumon az illetékes tagállami hatóság által végzett változtatásokat a fordítások még nem tükrözik. Az Európai Bizottság nem vállal semmifajta felelősséget az e dokumentumban szereplő vagy abban hivatkozott információk vagy adatok tekintetében. Az ezen oldalért felelős tagállam szerzői jogi szabályait a jogi nyilatkozatban tekintheti meg.